

Inleiding op de dienst 'BERGHONGER'

Vakantie: even afstand nemen van alles. Van je werk, van alle dagelijkse beslommeringen, en in een andere omgeving jezelf weer opladen, inspiratie opdoen ook.

Ik zit boordevol 'vakantie-oogst': in de bergen van Zwitserland kom ik thuis. De bergen doen wat met me. Je komt jezelf erin tegen. En dat is niet alleen met mij zo: het is opvallend dat in de Bijbel bergen een belangrijke rol spelen. Bij Mozes, Elia, Jezus om maar een paar voorbeelden te noemen.

De 1e lezing is uit 1 Koningen 19, waar we een hopeloze Elia aantreffen. Elia komt zichzelf tegen en de Eeuwige bij de berg Horeb.

Tussen haakjes: U kent het verhaal op de Karmel wel: een wedstrijdje 'offereren' zonder dat er vuur bij te pas komt, zodat de aanbeden god zelf het brandoffer kan ontsteken.

Baäl lijkt te slapen, de Eeuwige zet het altaar in vuur en vlam en daarmee ook het volk Israel: het valt op de knieën en roept de Eeuwige uit als hun God.

De Baälprofeten worden op bevel van Elia en masse vermoord. En daardoor wordt hij zelf vogelvrij verklaard: hij is zijn leven niet meer zeker, want koning Achab en zijn vrouw Izebel zitten hem op de hielen en wensen zijn dood binnen 24 uur.

En op dat moment stappen wij het verhaal binnen: 1 Koningen 19.

In de 2e lezing komt ook Jezus zichzelf tegen, maar dan in de woestijn: na zijn bijzondere doop wordt hij de woestijn ingedreven. We lezen Markus 1.

Centrale vraag in deze lezingen is: waar komt hulp vandaan?

We gaan het lezen.

- Bij muziek van Suzan en Freek:

Freek (33) heeft te horen gekregen dat hij uitgezaaide longkanker heeft – niets meer aan te doen. Hij ervaart enorme steun van de fans die het lied 'Lichtje branden' zingen voor hem.

In de vakantie heb ik weer veel mooie boeken gelezen. Eén daarvan is 'Berghonger' van Fleur Jongepier. Zij schrijft: 'in de bergen kijken we beter, voelen we meer en denken we minder.

De bergen putten ons uit, leiden ons af, bieden gezelschap en maken ons eenzaam. Ze overweldigen ons met hun natuurpracht en brengen angst en euforie'.

Ik kan dat helemaal onderschrijven: bergen doen je beseffen dat je eigenlijk helemaal niets voorstelt. Je valt in het niets bij de grootsheid en imposante uitstraling van de bergen.

Een klein mensje in die grote wereld. Wie ben je nou helemaal? Wat en wie stel jij voor?

Je wordt op je plaats gezet als het ware. Weg ego. Doe maar gewoon. Je bent 'slechts' een klein onderdeelje van die grote natuur.

Het is misschien ook de gedachte die Elia gaandeweg bekruipt. De wereld draait niet om hem en hij draagt de hele wereld niet op zijn schouders.

We moeten ons wel eerst inleven in zijn gemoedstoestand.

Van God en mens verlaten, in de woestijn, zo ontmoeten we hem vanmorgen: hij heeft zijn geloofsbijltje er bij neergegooid. Hij is uitgewerkt. Burn out.

Een mens zonder perspectief.

Terwijl hij nog maar kort geleden fanatiek voorvechter was van zijn God, zijn leven als zinvol ervaarde omdat hij het opnam tegen een leger aan afgoden en hun dienaren.

Hij kwam, zag en overwon. Hij kon de wereld aan...

Waar is die vrome, krachtige Elia gebleven?

Waar is zijn geloof, zijn zin in het leven gebleven?

Dat je de steun in het geloof kwijt kan raken, de vaste grond onder je bestaan kunt verliezen door tegenslagen in het leven, herken je dat? Dat ook de vele problemen in de wereld (van klimaat tot oorlog), je een machteloos gevoel kunnen geven, waardoor je geen toekomst meer ziet voor jezelf, of voor de kinderen van morgen?

Godsvertrouwen kan zo maar omslaan in angst en wanhoop, twijfel.

Waar komt hulp vandaan?

Er komt een engel. Waar vandaan?

Blijkbaar niet belangrijk om te vermelden, die engel is er gewoon op het juiste moment.

Hij raakt Elia aan, geeft hem eten en drinken. Elia merkt hem niet op, heeft geen oog voor wat hem overkomt. Hij eet en drinkt en zet zijn doodslaap voort.

Totdat de engel zijn handeling herhaalt: hij raakt Elia opnieuw aan, geeft hem te eten en te drinken, maar geeft ook de zin aan van dit alles: anders is de reis te zwaar voor je (v.7).

Letterlijk staat er: *want de weg wordt je teveel!*

Geen veroordeling, geen opbeurende woorden, maar erkenning van de zwaarte van de situatie: je hebt krachtvoer nodig voor onderweg, want het is teveel allemaal.

De engel biedt hem perspectief door hem aan te raken en als het ware te zeggen: je bent niet alleen, ik zie je en steun je, Elia, wakker worden joh! Kom, eet en drink wat...

Mensen op je weg, die op het juiste moment jou een maaltijd brengen, een pannetje soep achter de deur zetten als je zelf de moed en/of energie niet hebt om alleen maar aan eten te denken – engelen zijn het. Aanraken en eten en drinken. Hoe simpel kan het zijn om iemand in de benen te krijgen... Om iemand weer op weg te helpen....

Elia gaat dieper de woestijn in - naar de berg Horeb. De uittocht in omgekeerde richting....

Terug naar waar het allemaal begonnen is. Die wandeltocht helpt hem om alles op een rijtje te krijgen. Om zijn gedachten te ordenen.

Het wordt verteld als een gesprek tussen God en hem: *Elia, jij hier?*

Zijn levensweg tot nu toe komt hem voor de geest.

Met als eindconclusie dat hij als enige overgebleven is. M.a.w. Elia is losgeraakt van zijn volk en van zijn taak als profeet. Hij moet het helemaal alleen doen. Hij staat er alleen voor.

Ik ben als enige overgebleven: een diep gevoel van eenzaamheid alsof de hele wereld op jouw schouders rust en je dreigt daaraan te bezwijken. Waar komt hulp vandaan?

Elia wordt getuige van grote stormen, aardbeving en vuur. Allemaal elementen waar mensen door heel de wereldgeschiedenis heen goddelijke betekenis aan gaven. Ze werden als goden vereerd. Maar de Eeuwige was daarin niet te vinden.

Waar dan wel?

Na alle natuurgeweld is er het gefluister van een zachte bries, letterlijk: *de stem van een zachte stilte* (v.12). Wanneer alle ruis in je leven tot stilte is gebracht, kom je tot jezelf.

Bij een gebed spreekt de bidder woorden tot de Eeuwige
bij mediteren antwoordt God ...

Wanneer zoeken wij de stilte op en gaan we op zoek naar onze levensbron?

We zijn de dienst zo wel begonnen:

*In de veelheid van geluiden
in het stormen van de tijd,
zoeken wij het zachte suizen
van het woord, dat ons verblijdt (lied 283).*

In de stilte vatte Elia goede moed – kreeg hij weer vaste grond onder de voeten. Zou hij zich verbonden gevoeld hebben met die heilige berg: de plek waar zijn volk samen met Mozes houvast gekregen hebben door de 10 woorden, die ze ontvangen hebben op diezelfde plek? De bergtocht brengt Elia op andere gedachten en tot inkeer. Hij vindt zichzelf weer terug. Hij staat er niet alleen voor, maar is verbonden met een hele geschiedenis van God en mensen. Elia leert dat de wereld niet om hem draait en dat hij niet alleen de hele wereld op zijn rug draagt.

Wanneer Jezus in de woestijn is, na zijn doop, overvalt hem ook de zwaarte van zijn taak. Het ene moment is hij vol geloof in zijn missie, het volgende moment weet hij zich geen raad. Wat kan hij betekenen, wat is de zin van zijn leven? Wat kan hij in zijn eentje? In de stilte van de woestijn komt hij zichzelf tegen. Wie is hij eigenlijk? Waar komt zijn hulp vandaan?

En engelen zorgden voor hem (Mk 1:13b).

Wie zijn dat?

Boodschappers: mensen die hem (letterlijk en figuurlijk) boodschappen komen brengen: eten en drinken. Die er voor zorgen dat hij door deze depressie heen komt en op krachten komt. Die laten merken dat hij er niet alleen voor staat, maar dat zij om hem heen staan en hem niet uit het oog verliezen. Die de depressie wel serieus nemen maar daar niet in meegaan. Die hem laten voelen dat hij verbonden is de wereld om hem heen en er niet alleen voor staat.

Suzan en Freek: gesteund door zoveel mensen omdat zijzelf vaak tot steun zijn geweest voor anderen. Nu wordt er voor hen een lichtje gebrand...

Aanraken, eten en drinken geven, zonder te oordelen elkaar accepteren en verder helpen. Ontmoeten en verbinden.

Zo geven we zin en betekenis aan elkaars leven.

Helmond, Corine Beeuwkes-van Ede